

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi vuodelta 1989 suoritettavasta sairausvakuutusmaksusta annetun lain 2 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että vuodelta 1989 suoritettava työnantajan sairausvakuutusmaksua korotettaisiin 1 päivästä toukokuuta 1989 0,25 prosenttiyksiköllä 31 päivään joulukuuta 1989. Tämän mukaisesti yksityisen yritystoiminnan piiriin kuuluvalla työnantajalta ja sellaiselta valtion liikelaitokselta, johon sovelletaan valtion liikelaitoksista annettua lakia (627/87), perittäisiin 1 päivästä toukokuuta 1989 lukien sairausvakuutusmaksua 1,45 %. Vastaavasti valtiolta ja sen muulta laitokselta kuin liikelaitokselta sekä Ahvenanmaan maakunnalta ja kunnalliselta liikelaitokselta sai-

rausvakuutusmaksua perittäisiin 2,70 %. Kuntasektorin sairausvakuutusmaksu olisi 1 päivästä toukokuuta 1989 lukien 3,95 % ja kirkon työnantajan sairausvakuutusmaksu vastaavasti 4,20 %.

Työnantajan sairausvakuutusmaksun korotus merkitsee yritystoiminnalle noin 250 miljoonan markan lisämaksuja.

Esitys liittyy hallituksen lisätoimenpiteisiin vakaan taloudellisen kehityksen turvaamiseksi.

Edellä mainittuja toimenpiteitä koskeva lainmuutos on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä toukokuuta 1989.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotetut muutokset

Työnantajan sosiaaliturvamaksusta annetun lain 1 §:n (613/78) mukaan työnantaja on velvollinen suorittamaan kansaneläkelaitokselle työnantajan sairausvakuutusmaksua 1,50 % maksamiensa ennakoperinnän alaisten palkkojen määrästä.

Sairausvakuutusmaksuja on peritty yksivuotisilla laeilla poikkeavasti siitä, mitä työnantajan sosiaaliturvamaksusta annetun lain 1 §:ssä on säädetty. Maksu on ollut eri suuruinen julkisen tahon työnantajalle kuin yksityisen tahon työnantajalle.

Vuodelta 1989 suoritettava työnantajan sairausvakuutusmaksun suuruus on vahvistettu lailla vuodelta 1989 suoritettavasta sairausvakuutusmaksusta (1227/88) siten, että yksityisen yritystoiminnan piiriin kuuluvalla työnantajalta ja sellaiselta valtion liikelaitokselta, johon sovelletaan valtion liikelaitoksista annettua lakia (627/87) maksua on peritty 1,20 %. Valtiolta ja sen muulta laitokselta kuin edellä mainitulta liikelaitokselta, Ahvenanmaan maakunnalta ja kunnalliselta liikelaitokselta maksua on peritty 2,45 % sekä kunnalta ja kuntainliitolta maksua on peritty 3,70 %. Kirkon työnantajan maksu on ollut 3,95 %.

Hallitus on maaliskuun 17 päivänä 1989 päättänyt lisätoimenpiteistä vakaan taloudelli-

sen kehityksen turvaamiseksi. Korkeasuhtaan ja yritysten hyvän kannattavuuden takia talouden hinta- ja kustannuspaineet ovat viime aikoina voimistuneet. Hallituksen talouspolitiikan tavoitteena on edesauttaa taloudellisen kehityksen tasapainottumista. Talouspolitiikkaa on edelleen tarpeen tehostaa, koska vakautusratkaisun mukaisesta palkankorotuslinjasta tehdyt poikkeamat ovat jatkuvasti uhkatekijä vakaalle taloudelliselle kehitykselle. Sen vuoksi hallitus on päättänyt vakaan taloudellisen kehityksen turvaamiseksi, että työnantajan sairausvakuutusmaksua korotetaan 1.5.1989—31.12.1989 väliseksi ajaksi 0,25 prosenttiyksiköllä. Samalla hallitus edellyttää, ettei määräaikaista sosiaaliturvamaksujen korotuksia siirretä hintoihin.

Edellä olevilla perusteilla esitetään, että vuodelta 1989 yksityisen sektorin työnantajalta sekä sellaiselta valtion liikelaitokselta, johon sovelletaan valtion liikelaitoksista annettua lakia, sairausvakuutusmaksua perittäisiin 1 päivästä toukokuuta 1989 saman vuoden loppuun 1,45 %. Valtion ja sen muun laitoksen kuin edellä mainitun liikelaitoksen, Ahvenanmaan maakunnan ja kunnallisen liikelaitoksen sairausvakuutusmaksu olisi 2,70 %. Kunnilta ja kuntainliitoilta sairausvakuutusmaksua perittäisiin 3,95 % sekä kirkolta ja seurakunnilta 4,20 % ennakoperinnän alaisen palkan määrästä. Edellä mainitut työnantajan sairausvakuutusmaksun muutokset vahvistettaisiin lailla vuodelta 1989 suoritettavasta sairausvakuutusmaksusta annetun lain 2 §:n muuttamisella.

2. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Työnantajan sairausvakuutusmaksun korottaminen lisää yritysten menoja noin 250 miljoonalla markalla. Kansaneläkelaitoksen maksetutulot kasvavat 350 miljoonalla markalla. Tämä määrä vaikuttaa alentavasti valtion sairausvakuutusrahastoon suoritettavaan takuusuorituksen määrään.

3. Säättämisjärjestys

Työnantajan sairausvakuutusmaksun määrästä annettavassa laissa maksujen määrät on vuodelta 1989 osittain esitetty vahvistettaviksi pysyvällä lailla säädetyistä tasosta poiketen. Lakiehdotus merkitsee siten eräiltä osin maksuvelvollisuuden kiristymistä. Tästä seuraa, että lakiehdotus olisi käsiteltävä valtiopäiväjärjestyksen 68 §:n mukaisessa yhdeltä vuodelta kannettavaa veroa koskevassa säättämisjärjestyksessä.

4. Voimaantulo

Laki ehdotetaan saatettavaksi voimaan 1 päivänä toukokuuta 1989.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

vuodelta 1989 suoritettavasta sairausvakuutusmaksusta annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 23 päivänä joulukuuta 1988 vuodelta 1989 suoritettavasta sairausvakuutusmaksusta annetun lain (1227/88) 2 § näin kuuluvaksi:

2 §

Poiketen siitä, mitä työnantajan sosiaaliturvamaksusta 4 päivänä heinäkuuta 1963 annetun lain 1 §:n 1 momentissa, sellaisena kuin se on 11 päivänä elokuuta 1978 annetussa laissa (613/78), on säädetty työnantajan sairausvakuutusmaksusta, peritään yksityisen yritys-toiminnan piiriin kuuluvalta työnantajalta ja sellaiselta valtion liikelaitokselta, johon sovelletaan valtion liikelaitoksista annettua lakia (627/87), työnantajan sairausvakuutusmaksua 1,20 prosenttia työntekijälle 1 päivänä tammikuuta ja 30 päivänä huhtikuuta 1989 välisenä aikana suoritettun ennakoperinnän alaisen palkan määrästä sekä 1,45 prosenttia työntekijälle 1 päivänä toukokuuta ja 31 päivänä joulukuuta 1989 välisenä aikana suoritettun ennakoperinnän alaisen palkan määrästä. Työnantajan sairausvakuutusmaksua peritään kuitenkin valtiolta ja sen muulta laitokselta kuin edellä mainitulta liikelaitokselta, Ahve-

nanmaan maakunnalta ja kunnalliselta liikelaitokselta 2,45 prosenttia 1 päivästä tammikuuta 1989 30 päivään huhtikuuta 1989 ja 2,70 prosenttia 1 päivästä toukokuuta 31 päivään joulukuuta 1989 sekä kunnalta ja kuntainliitolta 3,70 prosenttia 1 päivästä tammikuuta 30 päivään huhtikuuta 1989 sekä 3,95 prosenttia 1 päivästä toukokuuta 31 päivään joulukuuta 1989 ja evankelisluterilaiselta kirkolta, sen seurakunnalta ja seurakuntain liitolta sekä ortodoksiselta kirkkokunnalta ja sen seurakunnalta sairausvakuutusmaksua peritään 3,95 prosenttia työntekijälle 1 päivästä tammikuuta 30 päivään huhtikuuta 1989 suoritettun ennakoperinnän alaisen palkan määrästä sekä 4,20 prosenttia 1 päivästä toukokuuta 31 päivään joulukuuta 1989 suoritettun ennakoperinnän alaisen palkan määrästä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä toukokuuta 1989.

Helsingissä 23 päivänä maaliskuuta 1989

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Ministeri *Tarja Halonen*

